Cinsel Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cinsel Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18672

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cinsel Ya?am Kalitesi Ölçe?i (CYKÖ), bireylerin cinsel ya?amlar?na dair alg?lad?klar? genel memnuniyet düzeyini ve kalitesini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Türkiye'deki uyarlama çal??mas?, 2010 y?l?nda Nilüfer Tu?ut ve Zeynep Gölba?? taraf?ndan, özellikle kad?n popülasyonu üzerine odaklan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirlik özelliklerini tespit etmeyi amaçlam??t?r. CYKÖ, 18 maddeden olu?an ve 6'l? Likert tipi derecelendirme kullanan bir ölçektir.

Ölçek, cinsel sa?l???n ve ili?kisel refah?n de?erlendirilmesinde hem klinik hem de ara?t?rma ortamlar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Uyarlama sürecinde, ölçe?in dilsel ve kültürel e?de?erlili?i sa?lanm??, ard?ndan yap? geçerlili?i için faktör analizi ve güvenirlik için çe?itli iç tutarl?l?k yöntemleri uygulanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Ya?am Kalitesi, Cinsel Sa?l?k, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Kad?n Sa?l???, Likert Ölçe?i

Yazarlar

Nilüfer Tu?ut, Zeynep Gölba??

Amaç

Cinsel Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin cinsel ya?amlar?na ili?kin alg?lad?klar? subjektif kaliteyi, memnuniyeti ve genel iyi olu? düzeyini standardize edilmi? bir biçimde ölçmektir. Ölçe?in Türkçe versiyonunun uyarlanmas?, Türk kültürüne özgü ba?lamda cinsel ya?am kalitesini de?erlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamay? hedeflemi?tir.

Özellikle Tu?ut ve Gölba?? taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?, ölçe?in kad?n popülasyonunda kullan?labilirli?ini ve psikometrik uygunlu?unu kan?tlamay? amaçlam??t?r. Bu sayede, hem hem?irelik hem de psikoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lar, cinsel i?lev bozukluklar?, kronik hastal?klar veya tedavi süreçlerinin cinsel ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini objektif olarak de?erlendirebilmektedir.

Yap?

Ölçek, cinsel ya?am kalitesi (Sexual Quality of Life) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle fiziksel, duygusal, psikolojik ve ili?kisel boyutlar? içeren multidisipliner bir kavramd?r. Ölçek maddeleri, bireylerin cinsel aktiviteye olan ilgilerini, cinsel ya?amlar?ndan duyduklar? memnuniyeti,

ARABPSYCHOLOGY.COM

partnerleriyle olan cinsel ileti?imlerini ve cinsel sa?l?klar?n?n genel ya?am kalitelerine etkisini de?erlendirmeye odaklan?r.

CYKÖ, cinsel ya?am kalitesinin sadece fiziksel i?levsellikten ibaret olmad???n?, ayn? zamanda ki?isel refah ve duygusal ba?lant? gibi daha geni? psikolojik bile?enleri de kapsad???n? varsayar. Bu nedenle, ölçek maddeleri, bireyin cinsel kimli?i ve deneyimleriyle ilgili geni? bir yelpazede yan?t toplamay? hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? iki temel alanda incelenmi?tir: ?çerik geçerlili?i ve yap? geçerlili?i.

?çerik Geçerlili?i: Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla, konu alan?nda uzman ki?ilerden görü?ler al?nm??t?r. Bu uzman görü?leri, Türkçe çevirinin kültürel uygunlu?unu ve kavramsal kapsam?n? do?rulamada kritik rol oynam??t?r.

Yap? Geçerlili?i: Ölçe?in teorik olarak varsay?lan yap?s?n? do?rulama amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? göstererek, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n ampirik olarak desteklenip desteklenmedi?ini ortaya koyar.

Güvenirlik

Cinsel Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarl?l?k (internal consistency), madde toplam puan güvenirlik katsay?s? ve iki yar? test güvenirli?i gibi çe?itli istatistiksel yöntemlerle detayl? olarak incelenmi?tir.

?ç Tutarl?l?k: Likert tipi ölçeklerde yayg?n olarak önerilen Cronbach Alfa güvenirlik katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Madde Toplam Puan Güvenirli?i: Madde toplam puan korelasyonlar?, her bir maddenin ölçe?in genel puan?na katk?s?n? belirlemek amac?yla Pearson korelasyon katsay?s? ile analiz edilmi?tir. Yüksek korelasyonlar, maddelerin homojenli?ini ve ölçek yap?s?na uygunlu?unu destekler.

?ki Yar? Test Güvenirli?i: Ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? dolayl? yoldan incelemek için iki yar? test (split-half) güvenirli?i analizleri yap?lm??t?r. Bu analizler kapsam?nda **Spearman-Brown**, Cronbach Alfa güvenirlik katsay?lar? ve **Guttman split-half analizi** kullan?lm??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda yap? geçerlili?ini desteklemek amac?yla faktör analizi gerçekle?tirilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu analiz, ölçe?in Türkçe formunun, orijinal ölçekle benzer bir faktör yap?s?na sahip olup olmad???n? belirlemeyi amaçlam??t?r. Faktör analizi, ölçe?in teorik olarak ölçtü?ü varsay?lan alt boyutlar?n, ampirik verilerde de ayr??t???n? göstermek için temel bir ad?md?r.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in temel yap?s?n?n korundu?unu ve maddelerin kad?nlar?n cinsel ya?am kalitesini ölçen temel faktörler alt?nda anlaml? bir ?ekilde yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu durum, Türkçe versiyonun yap?sal geçerlili?ini sa?lamla?t?rm??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Kad?nlar

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, cinsel ya?am kalitesini de?erlendirmek üzere uygun bir yeti?kin kad?n örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek 18 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme, 1=**Hiç kat?lm?yorum** ile 6=**Tamamen kat?l?yorum** aras?nda de?i?en 6'l? Likert tipi bir sistem kullan?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Ya?am, Ya?am Kalitesi, Geçerlik, Güvenirlik, Cronbach Alfa, Spearman-Brown, Guttman Split-Half

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Nilüfer Tu?ut (nlfr_yildirim@hotmail.com)

Yaz??ma Adresi: Kaynak makalede belirtilen akademik veya kurumsal adres.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirilme tarihi belirtilmemi? olup, Türkçe uyarlama ve psikometrik de?erlendirme çal??mas? **2010** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için telif hakk? veya izin gereklilikleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

konusunda kesin bilgi için sorumlu yazar Nilüfer Tu?ut ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu, referans çal??man?n bir eki olarak mevcuttur. Orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: cinsel-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Tu?ut, N. ve Gölba??, Z. (2010). Cinsel Ya?am Kalitesi Ölçe?i - Kad?n Türkçe Versiyonunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Cumhuriyet T?p Dergisi, 32*, 172-180.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: dergi.cumhuriyet.edu.tr

Cinsel Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Yaln?zca madde say?s? (18 madde) bilgisi mevcuttur.

ARABPSYCHOLOGY.COM